

JAZYKOVĚDNÉ SDRUŽENÍ ČESKÉ REPUBLIKY

**Pobočka Ústí nad Labem
a
Katedra bohemistiky PF UJEP**

Vás srdečně zve na přednášku, kterou prosloví na téma

Vidový systém – potíž lužickosrbské gramatiky

**PhDr. Richard Bígl, Ph.D.
(Lužickosrbský ústav, Budyšín/Bautzen)**

**Přednáška se koná ve středu 2. listopadu 2022 od 15, 00 hodin
v přednáškové místnosti č. 305 (KV)
v budově na Králově výšině 7, Ústí nad Labem**

**Doc. Mgr. Patrik Mitter, Ph.D.
lingvistická sekce
Katedra bohemistiky PF UJEP**

**Doc. PhDr. Ludmila Zimová, CSc.
pobočka JS ČR v Ústí nad Labem
Katedra bohemistiky PF UJEP**

V Ústí nad Labem 20. října 2022

Přednáška JS ČR pro DS – ZS 2022/2023, lingvistická sekce

Určeno: pro studenty bohemistiky v bakalářských, magisterských a doktorských učitelských i neučitelských studijních programech

PhDr. Richard Bígl, Ph.D. (Budyšín/Bautzen)

Termín: středa 2. listopadu 2022, 15 hod., KV 305

Vidový systém – potíž lužickosrbské gramatiky

Aspekt vyjadřuje způsob slovesného děje v čase. Na rozdíl od potomních slovanských jazyků praslovanština nedisponovala kategorií dokonavých a nedokonavých sloves. Zdánlivá perfektiva a imperfektiva staroslověnská jsou ve skutečnosti slovesa momentánní, durativní, iterativní a distributivní. Tento archaický systém uchovává lužická srbština. Jelikož bez vidové soustavy fungují slovesa německá, domnívali se lužickosrbští obrozenci, že odlišnost jejich vidu způsobil vliv většinového jazyka. Od roku 1841 se proto v puristickém duchu přejímala od sousedních slovanských národů vidová pravidla, jež platí v zásadě dodnes. Lidový jazyk však podržuje starý systém, což znovu a znovu vyvolává porušování kodifikovaných regulí. Dotýká se to tvoření prostých časů minulých, času budoucího, přičestí přítomného činného jakož i obou přechodníků. I v případech tvaroslovně neproblematických panuje nejistota ohledně volby vidově správného verba.